

نوزده، صفر، چهار

زندگی شهید سردار شهید مجید زاهد بود

از فرماندهان واحد اطلاعات عملیات لشکر ۲۷ محمد رسول الله ﷺ

احسان احمدی خاوری

نوزده، صفر، چهار

سرگذشت نامه‌ی سردار شهید مجید زادبود

نویسنده: احسان احمدی خاوه

دبیر مجموعه: جواد کلاته عربی

ناظر فنی: دکتر سیدحسن شکری

ساز و تألیف: فاطمه وفا

محققین: شمس سبزیان، مجید محمدولی

مشاور تحقیق: علیرضا زمانی

مادر هنر: مرتضی بیگدلی

تألیف: سید امان نوری نجفی

صفحه‌آرایی و طراحی تصاویر: فاطمه اصلانی

آرشیو: مؤسسه‌ی انتشارات و نشر ارزش‌های دفاع مقدس

سپاه حضرت محمد ﷺ تهران بزرگ

لیتوگرافی و چاپ: طرح نو

نوبت چاپ: اول / زمستان ۱۳۹۴

شمارگان: ۳۰۰۰ جلد

قیمت: ۱۲۰۰۰ ریال

نشانی: خیابان انقلاب اسلامی، بین چهارراه ولیعصر

و خیابان فلسطین، خیابان برادران شهید مظفر (شمال)

بن‌بست یکم، پلاک ۴، تلفن: ۶۶۹۶۴۰۶۹ - ۹۶۴۰۷۱

جهت آشنایی و اطلاع از سایر محصولات نشر ۲۷، عدد ۲۷ را به ۳۰۰۲۱۹۰۲۷ پیامک کنید

27 Publications

سرشناسه: احمدی خاوه، ۱۳۵۸

عنوان و نام پدیدآور: نوزده، صفر، چهار: سرگذشت نامه‌ی سردار شهید مجید زادبود. معاون اطلاعات - عملیات لشکر ۲۷ محمد رسول‌الله صلی‌الله علیه و آله، بر اساس یادداشت‌های روزانه شهید/ احمدی خاوه.

مشخصات نشر: تهران: سپاه پاسداران انقلاب اسلامی، سپاه محمد رسول‌الله صلی‌الله علیه و آله تهران بزرگ، موسسه حفظ آثار و نشر ارزش‌های دفاع مقدس، مرکز مطالعات پژوهشی ۲۷، بعثت، انتشارات (بیست و هفت) بعثت، ۱۳۹۴.

مشخصات ظاهری: ۲۲۰ ص؛ ۱۴×۵/۲۱/۴ ش.م.

شابک: ۹۷۸۶۰۰۷۴۷۲۳۱۶: ۱۲۰۰۰۰ ریال.

وضعیت فهرست نویسی: فیا

عنوان دیگر: زندگی‌نامه‌ی سردار شهید مجید زادبود معاون اطلاعات - عملیات لشکر ۲۷ محمد رسول‌الله صلی‌الله علیه و آله، بر اساس یادداشت‌های روزانه‌ی شهید.

موضوع: زادبود، مجید، ۱۳۴۱ - ۱۳۶۲. - خاطرات

موضوع: جنگ ایران و عراق، ۱۳۵۹ - ۱۳۶۷. - شهیدان - خاطرات

موضوع: شهیدان - ایران - بازماندگان - خاطرات

شناسه افزوده: موسسه فرهنگی هنری روایت ۲۷، بعثت، نشر ۲۷

رده بندی کنگره: ۱۳۹۳/۵۲۴م/ج/۱۶۲۶ DSR

رده بندی دیویی: ۹۵۵/۰۸۳۳۰۹۲

شماره کتابشناسی ملی: ۲۷۴۶۱۲۲

فهرست

۱۱.....	مقدمه‌ی نویسنده.....
۱۷.....	روایت یکم: مجید خمپاره.....
۲۷.....	روایت دوم: شیخ محمود.....
۳۵.....	روایت سوم: یک شب، شناسایی.....
۴۷.....	روایت چهارم: رمل و جای پا.....
۵۷.....	روایت پنجم: شناسایی جاده‌ی العماره.....
۶۳.....	روایت ششم: روز از نو، روزی از نو.....
۷۱.....	روایت هفتم: صخره، ارتفاع، مهتاب.....
۸۱.....	روایت هشتم: بموی کج کلاه‌خان.....
۹۱.....	روایت نهم: عمو حسن.....
۱۰۱.....	روایت دهم: قر کمر.....
۱۰۹.....	روایت یازدهم: رمضانِ بمو.....
۱۱۷.....	روایت دوازدهم: آخرین شناسایی‌های بمو.....
۱۳۵.....	روایت سیزدهم: روزهای تلخ.....

۱۴۷.....	روایت چهاردهم: کانی مانگا
۱۵۵.....	روایت پانزدهم: کنگرک
۱۶۱.....	روایت شانزدهم: بعد از والفجر ۴
۱۶۹.....	وصیت نامه‌ی شهید
۱۷۲.....	نابع و مأخذ
۱۷۳.....	سناد و تصاویر

ن والقلم و السیطرون

سخن ناشر

«نشر ۲۷»، واحد انتشاراتی «مؤسسه‌ی فرهنگی» در «روایت ۲۷ بعثت» که رسالت اصلی آن انتشار آثار مکتوب هشت سال دفاع مقدس (مرتبط با لشکر ۲۷ محمد رسول الله ﷺ) است، از ابتدای فعالیت خود، آثار قابل توجهی در حوزه‌ی ادبیات مستند و در قالب‌های «یگان‌نویسی»، «تاریخ شفاهی»، «کارنامه‌ی عملیاتی» و «سرگذشت‌نامه‌ی مستند» به عموم دستداران ادبیات دفاع مقدس و به‌خصوص به پژوهشگران و محققان تاریخ جنگ ارائه کرده است؛ آثاری که هم‌اکنون به عنوان یکی از مراجع مهم پژوهشی در حوزه‌ی دفاع مقدس به شمار می‌روند.

همچنین، گروه ادبیات دفاع مقدس «نشر ۲۷» در نظر دارد، با توجه به

ذات‌نقه‌ی مخاطب نسل سوم و چهارم انقلاب اسلامی، مجموعه‌ی جدیدی را تحت عنوان «بیست و هفتی‌ها» به مخاطبان خود عرضه نماید. مجموعه‌ی «بیست و هفتی‌ها» در قالب «زندگی‌نامه‌ی داستانی» می‌کوشد تا به دور از جنس ادبیات آثار مستند، با بیانی روان و صمیمی به روایت زندگی‌نامه‌ی مسئولین واحد، فرمانده‌گردان‌ها و فرمانده‌گروهان‌های شهید لشکر ۲۷ محمد رسول‌الله^ﷺ پردازد. از یک سو، روایت داستانی و لحن صمیمی این مجموعه به مخاطب خود این امکان را می‌دهد تا با متنی جذاب و خواندنی رویه‌رو شود؛ از سوی دیگر، با توجه به روند تحقیقاتی مؤسسه و پشتوانه‌ی مناسب اسناد مکتوب و شفاهی در مؤسسه‌ی حفظ آثار و نشر ارزش‌های دفاع مقدس سپاه حضرت محمد رسول‌الله^ﷺ، آثار این مجموعه مبتنی بر واقعیت‌های زندگی این سرداران شهید خواهد بود و از این منظر، مخاطبان ما با زندگی‌نامه‌هایی واقعی و به‌دور از بزرگ‌نمایی، شعارزدگی و خیال‌پردازی روبرو خواهند بود. «مؤسسه‌ی فرهنگی هنری روایت ۲۷ بعثت» امیدوار است با این مجموعه وارد پسند نسل نوی انقلاب و همچنین دوست‌داران ادبیات دفاع مقدس قرار گیرد.

اینک، به یاری خداوند متعال کتاب دوازدهم از مجموعه‌ی «بیست و هفتی‌ها» با عنوان «نوزده، صفر، چهار» را به خوانندگان و علاقه‌مندان ادبیات دفاع مقدس تقدیم می‌کنیم.

«نوزده، صفر، چهار» به زندگی سردار شهید «جعفر زاهدی» از فرماندهان واحد اطلاعات لشکر ۲۷ محمد رسول‌الله^ﷺ می‌پردازد.

مؤسسه‌ی فرهنگی هنری روایت ۲۷ بعثت

نشر ۲۷

زمستان ۱۳۹۴

کمی بیش‌تر از ربع قرن از پایان حماسه‌ای سترگ در سرزمین ما می‌گذرد. حماسه‌ای که نقش آفرینان آن نه از جنس اساطیر بودند و نه از دنیایی دیگر، بلکه مردانی از بین خودمان بودند. اما میدان نبرد از آن‌ها انسان‌هایی ساخت که نمونه‌ی آن را جز در داستان‌های اساطیری و تمثلهای کهن نمی‌توان جست.

شاید برای نسلی که آن دوران را ندیده‌اند، امروز واژه‌ی «این ماجراها و تقریر این سرگذشت‌نامه‌ها بیش‌تر به یک افسانه شبیه باشد» حماسه‌ای که باورش برای آن‌ها دشوار است. از سوی دیگر، نسلی که خود، نهادهای زنده در آن معرکه‌ی عظیم بوده‌اند، اندک‌اندک به خیل یاران پرکشیده، خود می‌پیوندند و دیری نمی‌باید که از آن دوران سخت اما شیرین، شاهدهی زنده در میان ما نخواهد بود.

ملتی که اسطوره ندارد، به زودی از خود تهی می‌شود و می‌میرد. ما اگر بخواهیم در هجوم اسطوره‌های پوشالی و دست‌سازی که غرب به مدد

رسانه، هر روز یک نمونه‌ی جدیدش را به دنیا عرضه می‌کند دوام بیاوریم، چاره‌ای جز زنده نگه داشتن نام و مرام قهرمان‌های واقعی خودمان نداریم. نوزده صفر چهار،^۱ روایت حضور یکی از همین جوان‌مردان در جبهه‌ی نبرد حق علیه باطل است که طرح اصلی آن را از دست‌نوشته‌های خود آن شهید بزرگوار اقتباس نموده‌ایم. شهید مجید زادبود، جمعی واحد اطلاعات عملیات لشکر ۲۷ محمد رسول‌الله ﷺ، از معدود کسانی بود که در تاریخ روزانه،^۲ به طور خلاصه و کدوار در سررسیدش یادداشت می‌کرد. بر اساس همین گزارش‌های خودنوشت شهید، ایده‌ی نگارش متنی از زبان خود شهید در ذیل شکل گرفت.

شهید زادبود، که روز قبل از شهادتش این سررسید را به یکی از هم‌زمانش سپرد و امروز این گزارش‌های روزانه، به عنوان یکی از مهم‌ترین منابع دست اول بر جای مانده از آن دوران، مورد استفاده‌ی ما قرار گرفته است. از آن‌جا که غالب دست‌نوشته‌های شهید مربوط به یک سال آخر زندگی او در جبهه می‌شود، بیش‌ترین تمرکز ما در متن نیز متوجه همین دوره است. تا قبل از ورود مجید به واحد اطلاعات عملیات در سال ۱۳۶۱، متن، بازگوکننده‌ی خاطرات مجید از وقایع گذشته است و به همین خاطر، از افعال زمان گذشته استفاده شده است. اما از سال ۱۳۶۱ به بعد که مجید در واحد اطلاعات عملیات مشغول است، متن، بیان‌کننده گزارش‌های روزنوشت مجید از وقایع و اتفاقات پیرامون اوست. بنابراین برای بیان این گزارش‌ها از افعال مضارع استفاده می‌شود؛ به نحوی که خواننده متوجه می‌شود که مجید در زمان حال، درگیر این ماجراهاست و هنوز به صورت خاطرات گذشته‌ی او در نیامده است.

۱. ۱۹۰۴، نام یکی از ارتفاعات منطقه‌ی کانی‌مانگاست که طی مرحله‌ی سوم عملیات والفجر ۴ در آبان ۶۲ بعد از بارها دست به دست شدن بین ایران و عراق، سرانجام به تصرف نیروهای عراقی درآمد.

در نگاه نخست، شاید سیاق این متن با سرگذشت‌نامه‌هایی که معمولاً از شهدا منتشر می‌شود کمی تفاوت داشته باشد. در توضیح این مسئله دو نکته را یادآوری می‌کنم. نکته‌ی اول این که متن طوری تنظیم شده که ظاهراً راوی اصلی اتفاقات این متن، خود شهید است. بنابراین برای پیوند دادن و انسجام فصول مختلف و نیز روشن کردن نقش مجید در منطقه، در بین فصول، نکات کلیدی هم از زبان راوی یا نویسنده‌ی کتاب با عنوان «روایت ...» نقل شده است. با این کار هم فقدان اطلاعاتی که مجید در متن فصول از خودش به دست نمی‌دهد جبران شده، هم برای فصل پایانی و شهادت مجید که قاعدتاً امکان بیانش از زبان خود مجید فراهم نبوده، تدبیری اندیشیده شده است. نکته‌ی دیگر آن است که سبب شده است نحوه‌ی زندگی مجید در جبهه به عنوان یک نیروی اطلاعات عملیات در متن نیز منعکس شود. فصول این کتاب غالباً در بر دارنده‌ی تشریح جزئی به جزء شناسایی‌ها و عملیات‌های مختلف است. دیالوگ‌های کتاب کم است و کم‌تر رد پای از خود مجید در متن دیده می‌شود. سیاق متن گاهی به گزاینده‌ی نزدیک‌تر است تا داستان و همه‌ی این‌ها یعنی روش زندگی یک نیروی اطلاعاتی در جبهه؛ دقیق، ساکت و باهوش.

راجع به عملیات بمو کم‌تر سخن گفته شده است. عملیات بمو به دلیل وجود مشکلات متعدد، هرگز اجرایی نشد. اما با مرور وقایع مربوط به شناسایی‌های طولانی آن، که حدود شش ماه طول کشید، دشواری‌های مربوط به شناسایی منطقه و چرایی لغو این عملیات برای ما روشن خواهد شد. آقای اصغر کاظمی پیش‌تر در کتاب «بمو» به طور مبسوط، خاطرات و روایت‌های رزمندگان از این عملیات را مدون نموده است که برای نگارش این متن نیز به عنوان یکی از مراجع اصلی مورد استفاده قرار گرفته است. جا دارد در این جا از همه‌ی رزمندگان عزیزی که با بیان خاطرات خود،

ما را در یافتن تصویری نزدیک به واقعیت کمک نموده‌اند، صمیمانه تشکر
نمایم. برادران عزیزی همچون آقایان احمد استادباقر که زمان زیادی را
برای پاسخ‌گویی به پرسش‌های ما اختصاص داد و با دقت و ظرافت،
خاطرات خود را بازگو نمود. حسین الله‌کرم که با توضیحات مبسوطش
مختصات روشنی از حضور مجید در جبهه به ما داد. اصغر جعفری، احمد
کوبکی و بالأخره خانواده‌ی گرامی آن شهید عزیز که ما را در تنظیم این
متن یاری رساندند.

همچنین، تلاش‌های ارزنده‌ی محققین محترم این پرونده، سرکار خانم
سریان، جناب آقای مجید محمدولی را ارج می‌گذارم. از تلاش‌های
بی‌شائبه، پی‌گیر، های برادر گرامی، جناب آقای جواد کلاته عربی و سرکار
خانم انوار، ریحان ادبیات دفاع مقدس مرکز ۲۷ بعثت نیز قدردانی
می‌کنم. از دقت نظر و وجه مثال‌زدنی کارشناس گرامی کتاب، سرکار خانم
وفایی نیز تشکری را می‌دارم. بی‌شک، بدون راهنمایی‌های ایشان، متن
اولیه‌ی کتاب، هرگز شایسته‌ی انتشار نبود.